

HYVINVOINTIRAPORTTI 2023

SISÄLTÖ

Johdanto

Määritelmä Megatrendeihin pohjautuen

Tietopohja hyvinvointia arvioitaessa

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus

Väestö

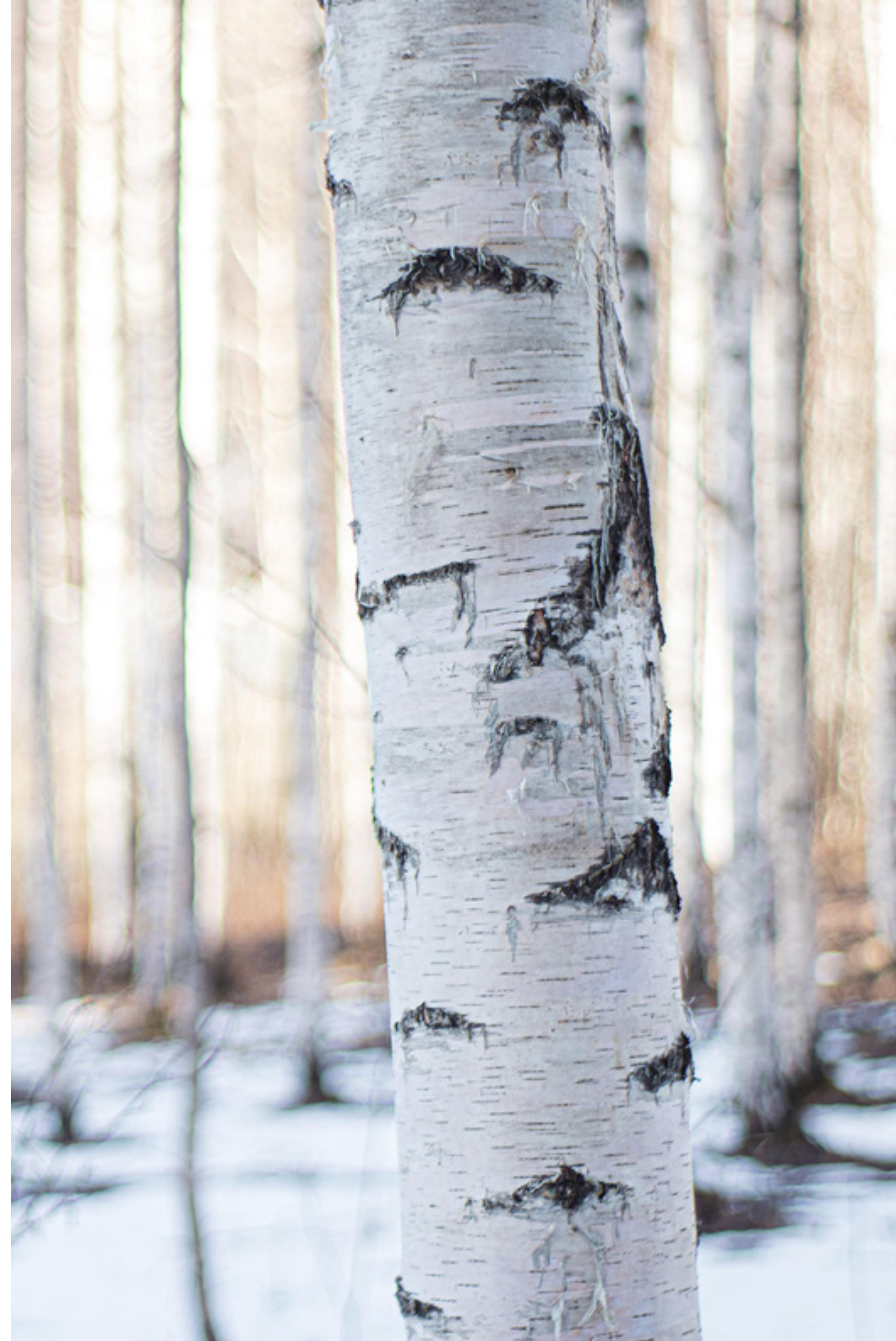
Vuoden 2022 hyvinvointiraportointi ikäryhmittäin

Varhaiskasvatusikäiset, koululaiset ja nuoret

Työikäiset

Ikäihmiset

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen tulevaisuudessa

JOHDANTO

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (6 §) velvoittaa kuntia laatimaan valtuustokausittain laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman sekä raportoimaan vuosittain kunnanvaltuustolle suunnitelman toteutumisesta.
- Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman vuosille 2021–2025. Laajassa hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seuranta muodostavat hyvinvointiraportin rungon.
- Hyvinvointia ja terveyttä koskevaa indikaattoritietoa hyödynnetään raportissa arvioitaessa asetettujen toimenpiteiden vaikuttavuutta.
- Vihdin kunta hyödyntää hyvinvointikertomustyössä sähköistä hyvinvointikertomustyökälua, josta hyvinvointiraportti löytyy kokonaisuudessaan.
- Hyvinvointiraportti on laadittu yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa.

MÄÄRITELMÄ MEGATRENDEIHIN POHJAUTUEN

Vihdin hyvinvointisuunnitelman runko muodostuu megatrendien sekä valtioneuvoston periaatepäätösten pohjalta seuraavien pääteemojen kautta huomioiden kaikki ikä- ja väestöryhmät.

Vahva mahdollisuus osallisuuteen:

- Kuntalaisosallisuuden rakenteiden aktiivinen kehittäminen. Uudenlaisen avoimuus- ja osallistamiskulttuurin luomisella vahvistetaan keskinäistä luottamusta ja aktivoidaan kunnan osallisuuden verkostot osaksi hyvinvointityötä.

Hyvät arkiympäristöt elää:

- Asuinympäristön terveellisyys, turvallisuus, esteettömyys ja esteettisyys.

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävät toiminnot ja palvelut:

- Ihmisellä on mahdollisuus hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävään toimintaan sekä laadukkaisiin ja yhdenvertaisiin palveluihin.
- Hyvinvointialueiden muodostumisen yhteydessä tulee varmistaa kuntalaispalveluiden saatavuus sekä hyvä yhteys hyvinvointialueen palveluihin kaikkien palveluiden osalta.
- Kunnan hyte-työn organisointiin tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota.

Päätöksenteolla vaikuttavuutta:

- Päätöksentekijät edistävät hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta sekä vähentävät kaikilla toimillaan eriarvoisuutta.

TIETOPOHJA HYVINVOINTIA ARVIOITAESSA

Hyvinvointiraportin tietopohjan muodostavat erilaiset hyvinvointia ja terveyttä suoraan tai välillisesti kuvaavat indikaattorit.

Indikaattorien päivitystiheys vaihtelee: osa indikaattoritiedosta kerätään ja päivitetään vuosittain, osa harvemmin. Tämän vuoksi hyvinvointiraportin sisältö vaihtelee vuosittain. Indikaattoritietoa ilmestyy vuoden mittaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö johtaa parhaillaan käynnissä olevaa vähimmäis-tietosisältöasetuksen valmistelutyötä, jonka ensimmäisessä vaiheessa määritellään kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvointikertomustyössä käyttämä vähimmäistietosisältö.

SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON UUDISTUS

- Sosiaali- ja terveystalveluiden järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta.
- Vihdissä tämä tarkoitti perusturvakuntayhtymä Karvian lopettamista ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen toiminnan aloittamista.
- Järjestämislain ([612/2021 6 §](#)) mukaisesti kunnalla säilyy velvoite edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä.
- Vihdissä aloitti hyvinvointikoordinaattori ensin määräaikaisena vuoden 2023 alusta ja sitten vakinaisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijan nimikkeellä vuoden 2024 alusta.

KUNTA

Varhaiskasvatus

Opetus

Nuorisopalvelut

Kirjasto- ja
kulttuuripalvelut

Liikuntapalvelut
ja ulkoilupaikat

Kaavoitus, maankäyttö,
asuntopoliittika

Infrastruktuuri

Maahanmuuttopalvelut

2025 alkaen työllisyyspalvelut

Tapaamiset, foorumit, viestintä

Yhdessä järjestettävät ja
yhteensopivat palvelut

LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

Neuvola & perhekeskus

Lapsiperheiden
sosiaalipalvelut

Nuorten terveyst- ja
mielenterveyspalvelut

Suun terveydenhuolto

Pelastustoimi

Kohtaamispaikkatoiminta

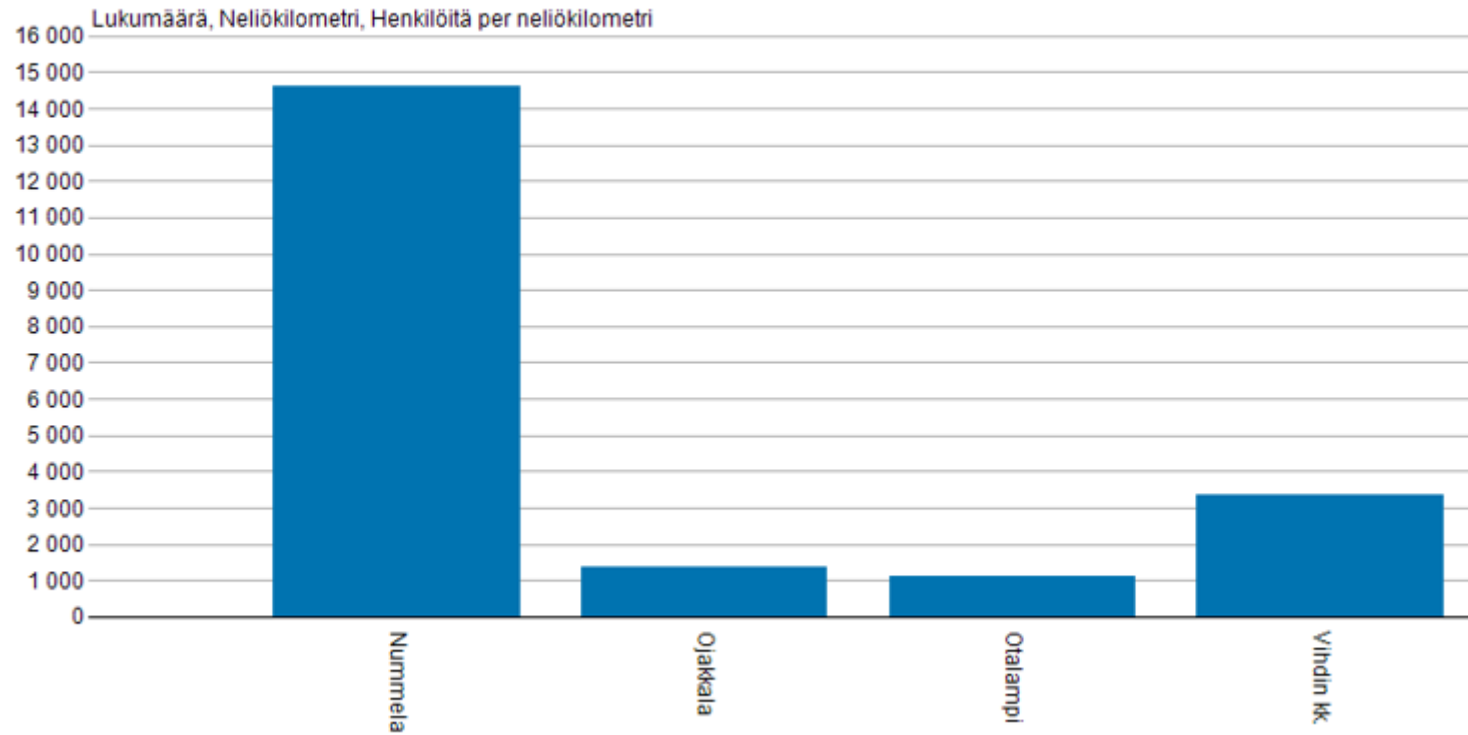
Yhteiset sosiaali- ja
terveyspalvelut

Senioreiden
sosiaali- ja terveyspalvelut

VÄESTÖN ASUINPAIKKA JA IKÄRAKENNE

- Noin 75,7 % väestöstä asuu taajamissa
- Lapsiperheitä 40,8 % kaikista perheistä (Uudellamaalla 41,6 %)
- 65 vuotta täyttäneitä 20,9 % (Uudellamaalla 18,2 %)
- Väestöllinen huoltosuhde 61,7 (Uudellamaalla 51,8)

Väestö 31.12. muuttujina Taajama. Väestö 31.12., 2022.

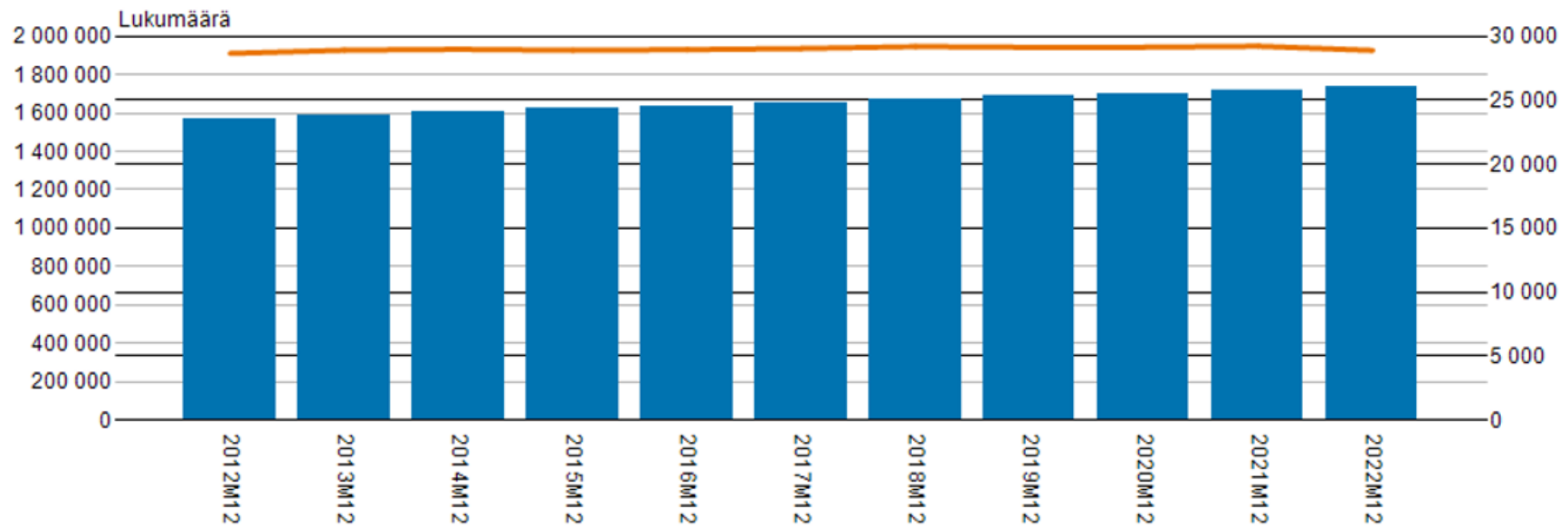

Kuva: Tilastokeskus

VÄKILUKU VIHDISSÄ JA UDELLAMAALLA 2012–2022

- Vihdin väkiluku 28 812 (vuoden 2023 ennakkotilasto)
- Muutos -0,35 % edelliseen vuoteen verrattuna

Kuva: Tilastokeskus

A photograph of three hikers walking on a wooden boardwalk through a lush green forest. The hiker in the foreground is a man wearing a brown t-shirt with 'FOX RIDER SUPPORT' and camouflage pants. Behind him is a woman in a black tank top and shorts, also with a backpack. A third hiker is partially visible behind her. The forest is dense with tall trees and undergrowth. The text 'VUODEN 2023 HYVINVOINTI-RAPORTOINTI IKÄRYHMITTÄIN' is overlaid in large white letters at the bottom of the image.

**VUODEN 2023 HYVINVOINTI-
RAPORTOINTI IKÄRYHMITTÄIN**

VARHAISKASVATUSIKÄISET, KOULULAISET JA NUORET

Katso myös [lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma](#)

VARHAISKASVATUSIKÄISET

Kaksivuotinen esiopetuskokeilu

- Loppuu 2024 keväällä
- Tavoitteena:
  - vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa
  - kehittää esiopetuksen laatua ja vaikuttavuutta
  - selvittää varhaiskasvatuksen sekä esi- ja alkuopetuksen välisiä jatkumoa
  - selvittää perheiden palveluvalintoja
  - saada tietoa kaksivuotisen esiopetuksen vaikutuksista lasten kehitys- ja oppimis-edellytyksiin, sosiaalisiin taitoihin ja terveen itsetunnon muodostumiseen

Mini-verso-sovittelumalli

- Koko henkilökunta ja 5–6-vuotiaat lapset koulutettu
- Tavoitteena ratkaista sovittelun keinoin ristiriitatilanteita lasten välillä

KOULUIKÄISET

Koulujen oppilaat ja opiskelijat

- Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa kouluvalmentajien ja yhteisöllisyyskoordinaattorin avulla
- Oikea-aikaisen ja riittävän tuen varmistaminen mm. riittäväällä erityisopetuksella

Hobby Hour

- Harrastamisen Suomen malli, toteutetaan kahdella eri valtion avustuksella
- Yli 900 harrastajaa (n. 26 % perusopetuksen oppilaista)
- Kuuden koulun osalta toteutunut myös kuljetusoppilaille, tavoitteena kaikissa kouluissa syksyllä 2024 myös kuljetusoppilaiden osallistumisen mahdollistaminen

Koulupudokkuus

- Keväällä 2023 99 % 9.-luokkalaisista sai päättötodistuksen
- Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset liittyen kouluun kiinnittymiseen ja koululäsnäolon vahvistamiseen sekä suunnitelmalliseen poissaolojen seurantaan sekä puuttumiseen astuivat voimaan 1.8.2023. Vihdissä on käytössä Länsi-Uudenmaan kuntien yhteishankkeen (Koulu-Kunnossa) laatima poissaolomalli.

NUORET JA NUORET AIKUISET

Nuorten Vihti -matkailuauto otettiin käyttöön

- Tehostaa ja parantaa nuorille suunnattujen palvelujen saavutettavuutta
- Yksi kuntastrategian Hyvinvoivat vihtiläiset-painopistealueen toimenpiteistä
- Nuoria on osallistettu sekä reittien että auton välineistö-hankintojen suunnittelussa
- Matkailuauto aloitti toimintansa 1.11.2023

Ankkuri-toiminta on toiminut aktiivisesti vuonna 2023 ehkäisten lasten ja nuorten rikollisuutta

- Järjestetään kunnan, hyvinvointialueen ja poliisin yhteistyönä
- Vuoden 2023 aikana ankkuritoiminnan piirissä 488 nuorten tapaamista
- Vihtiläisten lasten ja nuorten osuus 32 % (157 lasta ja nuorta)
- Yleisimmät tulokset olivat näpistyksen, pahoinpitelyn ja alkoholin

VARHAISKASVATUSIKÄISTEN HYVINVOINTI

1. Tuen oikea-aikaisuus ja saavutettavuus (Pandemia-ajan jälkihoidon huomioiminen)

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Tuen oikea-aikaisuus: Lapsi saa oikea-aikaisesti tarvitsemaansa tukea ja vanhemmat vahvistusta omaan vanhemmuuteensa. Läheisverkostolla ja muilla arjen verkostoilla sekä peruspalveluilla on tärkeä merkitys perheiden hyvinvoinnin kannalta.</p> <p>Vanhempien tuki erotilanteissa</p> <p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen</p>	<p>Perhekeskustoimintaa kehitetään ja yhtenä keskeisenä osa-alueena on kohtaamispaikkatoiminta. (vertaistuki) Perhevalmennuksia kehitetään edelleen. Sosiaaliohjaajien jalkautumisesta varhaiskasvatuksen yksiköihin on saatu hyviä kokemuksia ja toimintaa jatketaan. Esiopetuksessa toteutetaan hyväksi todettua 6 askelta kouluun -toimintamallia. SIB-hankkeen avulla tuetaan vakavassa syrjäytymisvaarassa olevia pikkulapsiperheitä. Perheet ohjautuvat toimintaan neuvolan kautta. Avioliittolain mukaisen sovittelutoiminnan kehittäminen</p>	<p>Kunnan varhaiskasvatuspalvelut</p> <p>Karviainen: Perhekeskus</p>	<p>Sotkanet ja hyvinvointi-/terveyskyselyt, varhaiskasvatuksen osallistumisaste, kuntalaisille suunnattu kysely palveluista (asiakaskokemukset)</p> <p>Neuvolan laajojen terveys-tarkastusten peittävyys</p> <p>SIB (pitkäaikaisseuranta)</p>	<p>Eron ensiapupiste on ollut käytössä kaikille hyvinvointialueen asukkaille.</p> <p>LSL ja SHL mukaisen lapsiperhepalvelun työntekijät ovat käyttäneet työssään systemistä työtettä.</p> <p>Sosiaaliohjaajien jalkautuminen varhaiskasvatukseen ei toteutunut vuonna 2023.</p> <p>Kuusi askelta kouluun -toimintamalli on käytössä kaikissa esikouluryhmissä.</p> <p>Neuvolapalveluissa terveys-tarkastukset toteutuivat pääosin normaalisti vuoden 2023 osalta.</p> <p>SIB-hankkeessa vuonna 2023 työskentelyssä 34 perhettä</p>

KOULUIKÄISTEN HYVINVOINTI

1) Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa 2) Tuen oikea-aikaisuus ja oikeanlainen tuki

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen kouluissa</p> <p>Tuen oikea-aikaisuus ja oikeanlainen tuki</p> <p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen</p> <p>Ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyö</p>	<p>Kiusaamisen ja yksinäisyyden ehkäiseminen</p> <p>Harrastetakuu, koulukerho- ja harrastustoiminta</p> <p>Opiskeluhuollon toimivuus ja suunnitelman laatiminen</p> <p>L-U Sote ja erikoissairaanhoido järjestää koulutusta lasten ja nuorten mielenterveysongelmiin, IPC-menetelmä masennuksen hoitoon sekä Cool Kids-hoitomenetelmä ahdistuksen hoitoon. Opetuspalvelut pilotoi Back2School-interventiota, jonka avulla vähennetään koulupoissaoloja.</p> <p>Yhteistyössä moniammatillinen päihdevalistustyö: vanhempainillat, Haltuun-tunnit</p>	<p>Kunnan opetus- ja hyvinvointipalvelut (opiskeluhoolto ja nuorisopalvelut) Karviainen</p> <p>Karviainen: Perhekeskus</p> <p>Sivistystoimi, seurakunta, poliisi, Karviaisen perhekeskus</p>	<p>Sotkanetin tilastot</p> <p>Kouluterveyskysely</p> <p>Koulu kuntoon -hankkeen kautta teetetty toukokuun 2021 aikana hyvinvointikysely kaikille kunnan 7.-luokkalaisille oppilaille, 8.- ja 9.-luokkalaisilla kouluterveyskysely, koulu-poissaolojen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen</p> <p>Oppivelvollisuusiän laajeneminen > päättötodistuksen saaminen, pudokkaiden seuranta (uusi Valpas-järjestelmä)</p> <p>Laittomien huumeiden käyttö</p> <p>Asennemuutos huumeisiin suhtautumisessa (THL/kouluterveyskysely)</p>	<p>8.-9. lk: Koulukiusattuna tai osallistunut koulukiusaamiseen lukukauden aikana 42,8 %</p> <p>Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa 12,5 %</p> <p>Tuntee itsensä yksinäiseksi 14,0 %</p> <p>Koulupoissaolojen puuttumisessa on toimittu Poissaolohin puuttumisen mallin mukaisesti. Opetushallituksen antaman määräyksen mukaisesti opetuksen järjestäjän on 1.8.2023 alkaen ollut tehostettava poissaolojen ehkäisemistä, niiden seurantaa ja niihin puuttumista.</p> <p>Keväällä 2023 perusopetuksen päättötodistuksen sai 99 % Vihdin kunnan koulujen 9.-luokkalaisista.</p>

NUORTEN HYVINVOINTI

1. Nuorten kokonaishyvinvoinnin tukeminen, osallisuuden vahvistaminen, palveluiden hyvä saavutettavuus ja laadukkuus

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Yksinäisyyden ehkäiseminen, psyykkiseen hyvinvointiin panostaminen, kuormittuneisuuden ja ahdistuneisuuden vähentäminen</p> <p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen</p>	<p>Kunnallisella nuorisotyöllä on sekä palveluja tuottava että koordinoiva rooli: yhteistyö eri julkisten sekä kolmannen sektorien toimijoiden kanssa on keskeistä. Nuorten koulutautuminen sekä työllistyminen vahvistavat yhteiskuntaan kuuluvuutta.</p> <p>Toimiviin palveluihin satsaaminen; nuorisotilatoiminta, etsivä nuorisotyö ja verkko-nuorisotyö</p> <p>Kesäleirit</p> <p>Haltuun-tunnit (päihdekasvatus-työ)</p> <p>Koulu- ja oppilaitosnuorisotyön kehittäminen hankeavustuksella</p> <p>Jalkautuva työ nuorten pariin</p> <p>Nuorisovaltuusto-toiminta</p> <p>Ankkuritoiminta</p> <p>ICP- ja Cool Kids -koulutukset</p>	<p>Kunnan nuorisopalvelut</p> <p>Karviainen: Perhekeskus</p>	<p>Sotkanet Kouluterveyskysely</p> <p>Valtakunnallinen nuorisobarometri</p> <p>Asiakaskokemukset / nuorille suunnatut kyselyt</p>	<p>Kunnallisen nuorisotyön osaamiskeskus Kanuunan kyselytutkimus, samaa mieltä tai neutraali:</p> <p>Voin olla turvallisesti oma itseni nuorisotilalla 95,5 % vastaajista</p> <p>Nuorisotilalla tunnen kuuluvani porukkaan 95,5 % vastaajista</p> <p>Olen löytänyt uusia kavereita nuorisotilalta 63,4 % vastaajista</p> <p>Nuorisotilalla on turvallinen ilmapiiri riippumatta siitä, ketkä ohjaajista ovat töissä: 97,3 % vastaajista</p> <p>Vihdin nuorisovaltuuston Vihti nuorten silmin -kysely, johon vastasi 809 vihtiläistä lasta ja nuorta:</p> <p>Vastaajista 87,5 % oli tietoisia nuorisopalvelujen toiminnasta</p> <p>Vastaajista 89,9 % koki palvelut osittain tai kokonaan helposti hyödynnettäviksi</p> <p>Vastaajista 71,5 % koki viihtyvänsä Vihdissä hyvin tai tyydyttävästi.</p>

TYÖIKÄISET

ELINTAVAT, LIIKUNTA JA KULTTUURI

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa vuoden 2023 alusta, jonka seurauksena hyvinvointisuunnitelmaan alun perin suunnitellut toimenpiteet muuttuivat vastaamaan hyvinvointialueen näkemyksiä/tarpeita.

Työikäisten elintapoihin liittyvä sairastavuus on kasvanut. Muutosten taustalla vaikuttavat sosiaaliset, taloudelliset ja yhteiskunnalliset muutokset ja yleinen yhteiskunnallinen epävarmuus. Haitallisten elintapojen (ravinto, liikkuminen, päihteet) lisäksi mielen hyvinvoinnin pulmat ovat aikuisväestössä yleisiä.

Vihdissä depressiolääkkeistä korvausta sekä mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden 25–65-vuotiaiden määrässä vastaavan ikäiseen väestöön verrattuna on nousua. Aikuisten mielenterveyteen liittyvät avohoitokäynnit ovat laskeneet viime vuoteen verrattuna.

Kulttuuripalvelut olivat suuressa roolissa Nummela-päivän tuotannossa yhteistyössä Nummelan killan, kunnan elinkeinopalveluiden, vihtiläisten yrittäjien sekä yhdistysten kanssa.

Vihdin museon uudet tilat ja perusnäyttely avattiin toukokuussa 2023.

Liikuntaneuvonnalla sekä elintapaohjauksella pyritään tukemaan kuntalaisten hyvinvointia liikkumisen keinoin. Liikuntaneuvonnan palveluketjua kehitettiin vuoden 2023 aikana yhteistyössä hyvinvointialueen sekä Länsi-Uudenmaan työterveyshuollon kanssa.

TYÖLLISYYS

Työttömien kokonaismäärä nousi Uudellamaalla 13,5 % verrattuna vuotta aikaisempaan. Työttömiä työnhakijoita oli Vihdissä vuoden 2023 lopussa 1125 (v. 2022 1130), joista pitkäaikaistyöttömiä oli 398 eli noin kolmannes. Samaan aikaan avoimia työpaikkoja Vihdissä oli 116 kpl.

- Alle 25-vuotiaiden osuus kaikista työttömistä Vihdissä oli 139 (12,3 %) ja yli 50-vuotiaiden osuus 398 (35,4 %).
- Uusia avoimia työpaikkoja ilmoitettiin Uudenmaan ELY-keskuksen kuntien alueella joulukuun 2023 aikana 38 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna.

Vihdin kierrätyskeskus lopetti toimintansa loppuvuodesta 2023.

Via Dia Länsi-Uusimaa Ry:n INNOSTAVA-työllisyysshanke auttoi 63 asiakasta. Heistä 17 henkilöä löysi työ- tai opiskelupaikan.

ViaDia Länsi-Uusimaa ry työllisti vuonna 2023 yhteensä 18 pitkäaikaistyötöntä. Kuntouttavassa työtoiminnassa toimi 27 eri henkilöä.

Työpaikkaomavaraisuutta kasvattamalla pyritään lisäämään työikäisten hyvinvointia muun muassa vähentämällä työmatkajonon ja lisäämällä sitä kautta muuhun kuin matkustamiseen käytettävissä olevaa aikaa.

VAMMAISPALVELUT - LÄNSI-UUDENMAAN HYVINVOINTIALUE

- Etevalta siirtynyt Vihdissä hyvinvointialueelle kaksi asumispalvelun toimintakeskusta, joissa yhteensä 61 asukasta
- Vihdin ja Karkkilan tiimit siirtyneet osaksi alueellista tiimiä. Asiointi Lohjan toimipisteellä
- Digitaalisen päivätoiminnan tarjontaa laajennettu täydentävänä palveluna
- Hyvinvointialueen yhteinen neuvontanumero otettu käyttöön

TYÖIKÄISTEN HYVINVOINTI

1. Työikäisten mielen hyvinvoinnin lisääminen ja päihteidenkäytön väheneminen sekä pandemia-ajan jälkihoidon huomioiminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Mielen hyvinvoinnin lisääminen ja päihteidenkäytöstä aiheutuvien haittojen vähentäminen</p> <p>Mielenterveys on voimavara, osa terveyttä ja tärkeää yksilön hyvinvoinnin ja toimintakyvyn kannalta.</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta, tarjontaa ja päihdehaittoja sekä edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.</p>	<p>Ehkäisevän päihdetyön toimielimen toiminta käynnistetään kunnassa 1.8.2021</p> <p>Järjestetään ryhmätoimintaa (MiePä-ryhmät)</p> <p>Järjestetään henkilöstölle puheeksiottokoulutusta</p> <p>Tiivistetään yhteistyötä mielen-terveys- ja päihdetyötä tekevien järjestöjen kanssa</p>	<p>Perusturvakuntayhtymä Karviainen sekä kunnan sivistyspalvelut</p>	<p>Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25–64-vuotiaat / 1000 vastaavan ikäistä</p> <p>Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttäneitä (vuosi 2018 ennakkotieto)</p> <p>Depressiolääkkeistä korvausta saaneet 25–64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p>	<p>29,7 (2023)</p> <p>445 (2023)</p> <p>9,6 (2022, ei päivitettyä tulosta)</p> <p>Ehkäisevän päihdetyön toimielimenä toimii hyvinvointilautakunta</p>

TYÖIKÄISTEN HYVINVOINTI

2. Työikäisten osallisuuden ja vapaa-aikapalveluiden saavutettavuuden ja tunnettuuden lisääminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Osallisuuden ja vapaa-aikapalveluiden saavutettavuuden ja tunnettuuden lisääminen.</p> <p>Osallisuutta ja vapaa-aikapalveluiden saavutettavuutta sekä tunnettuutta lisäämällä kunta mahdollistaa työikäisten mielekkään toiminnan vapaa-ajalla.</p>	<p>Aukioloajoissa sekä palveluiden tarjonnassa huomioidaan työikäiset entistä paremmin.</p> <p>Mobiili- ja sähköisten palveluiden lisääminen/tunnettuus</p> <p>Järjestetään erilaisten vapaa-aikasektorin foorumeita</p> <p>Kehitetään ja ylläpidetään osallisuutta mahdollistavia palveluita</p>	<p>Kunnan liikunta- ja kulttuuri-palvelut</p>	<p>Kuntalaisbarometrin tulos: kunnan palveluista tiedottaminen, miten kuntalaisten vaikuttamisen mahdollisuudet on hoidettu asuinkunnassa, tyytyväisyys vapaa-aikapalveluiden järjestämiseen</p> <p>Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä</p> <p>Kulttuurin edistäminen kunnissa – TEA, pistemäärä</p>	<p>Kuntalaisbarometrin tulokset</p> <p>Kunnan palveluista tiedottaminen: 46 % piti tätä hyvin hoidettuna (v. 2022 47 %)</p> <p>Vaikuttamisen mahdollisuudet: 21 % piti tätä hyvin hoidettuna (v. 2022 23 %)</p> <p>Vapaa-aikapalveluiden järjestäminen asteikolla 1-5: Kulttuuri- ja sivistyspalvelut 3,51 (v. 2022 3,54) Liikuntapalvelut 3,36 (v. 2022 3,49)</p> <p>Liikunnan TEA-pisteet: 55/100 (vuodelta 2022, ei uusia tuloksia)</p> <p>Kulttuurin TEA-pisteet: 56/100</p>

TYÖIKÄISTEN HYVINVOINTI

3. Työpaikkaomavaraisuuden lisääminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Työpaikkaomavaraisuusasteen kasvattaminen</p> <p>Työpaikkaomavaraisuutta kasvattamalla pyritään lisäämään työikäisten hyvinvointia muun muassa vähentämällä työmatkarendelöintiä ja lisäämällä sitä kautta muuhun kuin matkustamiseen käytettävissä olevaa aikaa.</p> <p>Työpaikkaomavaraisuuden paranemisella on hyvinvointiin lisäksi välillisiä vaikutuksia muun muassa kuntatalouden tasapainon sekä mahdollisesti paikallisen työllisyyden parane- misen kautta.</p>	<p>Laajojen työpaikka-alueiden kaavoittaminen ja toteuttaminen sekä tonttien luovutus elinkeinotoiminnantarpeisiin.</p>	<p>Kunnan elinvoimapalvelut: kaavoitus- ja maankäyttö- palvelut, elinkeinopalvelut</p>	<p>Työpaikkaomavaraisuusaste</p>	<p>59,08 % (2022, ei uusia tuloksia. Vuonna 2021: 59,7 %. Vuonna 2020: 60,3 %)</p>

IKÄIHMISET

IKÄIHMISET

Alueellisesti lonkkamurtumien määrä on kasvussa, mutta niitä on yli 65-vuotiaiden määrään suhteutettuna alueella vähiten Vihdissä.

- Vuonna 2023 valmisteltiin jalkineisiin kiinnitettävien liukuesteiden hankinta. Liukuesteitä alettiin jakaa maksuttomasti 65 vuotta täyttäneille 2024 vuoden alussa.

Kuntapalvelututkimuksessa yli 65-v:

- Parhaimmaksi koettiin etenkin kirjastopalvelut ja asuinalueen turvallisuus sekä torit ja uimahalli.
- Heikoimmaksi koettiin liikkumisen esteettömyys sekä vanhusten asumis- ja laitospalvelut, terveysaseman lääkäri- ja vuodeosastopalvelut sekä kotihoito.

IKÄIHMISET

Vihdin liikuntapalveluissa runsas tarjonta senioreille

- Liikuntaryhmiä keväällä 27 kpl ja syksyllä 23 kpl

ViaDia Länsi-Uusimaa Ry:llä aktiivista Senioritalo-toimintaa

- Yli 63-vuotiaita kohdattu 13 149 kertaa
- Yhteisöllisyyden kokemukset vahvistuneet ja 87 % kävijöistä kokee kuuluvansa Senioritalon yhteisöön

EVL-seurakunnan senioritoiminta

- Onnittelupaketit sisältäen myös ruokalippuja
- Toivon Paikka -toiminnassa 18 Ikäihmisten päivää sekä taksikyytejä ja kauden päätösjuhlat

Wirtaa vihtiläisille vanhuksille -hanke

- Vie liikuntaa ikäihmisille kotiin
- Vuonna 2023 liikutettu noin 100 ikäihmistä viikossa kotona tai kerhotoiminnassa

IKÄIHMISTEN HYVINVOINTI

1. Ikäihmisten osallisuuden ja arkiaktiivisuuden lisääminen sekä syrjäytymisen ennaltaehkäiseminen (Pandemia-ajan jälkihoidon huomioiminen)

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Yksinäisyyden ehkäiseminen, psyykkiseen hyvinvointiin panostaminen, kuormittuneisuuden ja ahdistuneisuuden vähentäminen</p> <p>Digitaalisten palvelujen kehittäminen</p>	<p>Kaiku-kortin käyttöönottoaminen (Karviaisen, etsivän nuorisotyön ja seurakunnan diakoniatyön jakamat kulttuurisetelit, joilla asiakas pääsee ilmaiseksi kulttuuripalveluihin)</p> <p>Liikkumishjelman laatiminen ikäihmisten osallisuuden ja aktiivisuuden lisäämiseksi</p> <p>Palveluiden järjestäminen ja mahdollistaminen ikäihmisille poikkihallinnollisena yhteistyönä; kuntopolut, uimahallivuorot ja jumpat, vapaaehtoisliikuttajat, kampanjat, kohdenettu viestintä</p> <p>Palvelukalenterin kehittäminen ikäihmisille kunnan nettisivuille valtuustokauden aikana</p>	<p>Kunnan kulttuuripalvelu</p> <p>Kunnan liikuntapalvelut, infra- ja tukipalvelut (saavutettavuus), yhteistyössä Karviaisen, seurakunnan sekä järjestötoimijoiden kanssa</p> <p>Kunnan kulttuuripalvelut yhteistyössä eri toimijoiden kanssa (kunta, Karviainen, seurakunta, ViaDia, kolmas sektori)</p>	<p>Jaettujen kulttuuriseteleiden määrät, asiakaskokemukset</p> <p>Wirtaa vihtiläisille vanhuksille -osallistujien määrät, kunnan jakamien liukusteiden määrät, ikäihmisille suunnatut tapahtumat</p> <p>Palvelukalenterin käyttäjämäärät</p>	<p>Kunta on jakanut maksuttomia liukusteita kaikille 65-vuotiaille ja sitä vanhemmille ikäihmisille 15.1.2024 alkaen.</p> <p>Kaikukorttia ei ole otettu käyttöön. Käyttöönottoa harkitaan uudelleen sen jälkeen, kun kulttuurikeskuksen toiminta on saatu aloitettua.</p> <p>Liikuntapalvelut järjestivät vuonna 2023 kaikkina arkipäivinä sekä kuivan maan- että vesijumppaa yhdessä lähiliikuttajien kanssa.</p> <p>Ikäihmisten palveluita voi hakea kunnan tapahtumakalenterista</p> <p>Wirtaa vihtiläisille vanhuksille -hankkeen toimesta on vuonna 2023 liikutettu viikoittain noin 100 ikäihmistä heidän kotonaan tai erilaisissa kerhoissa</p>

IKÄIHMISTEN HYVINVOINTI

2. Ikäihmisten arjen sujuvuuden turvaaminen

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Esteettömät, kohtuuhintaiset vuokra-asunnot</p> <p>Palveluliikenne ja arkeen liittyvien palveluiden saavutettavuus.</p> <p>Sähköisten palvelujen kehittäminen ja saavutettavuus ikäihmisille.</p>	<p>Kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen turvaaminen palveluiden läheisyydestä, yhteisölliset asumiskohteet ikäihmisille otettava suunnittelussa huomioon</p> <p>Palveluliikenteen parantaminen mm. yhteydet eri kyliltä Nummelan ViaDia Senioritalolle, terveyskeskukseen ja Nummelan sekä Vihdin kirkonkylän muihin palveluihin</p> <p>Ikäihmisten tiedottaminen ja opastaminen sähköisten palveluiden käytössä</p>	<p>Konsernipalvelut, elinvoimapaalvelut mm. kaavoitus</p> <p>Kunnan kuljetuspalvelut</p> <p>Kunnan ja Karviaisen sekä muiden toimijoiden kuten seurakunnan, järjestöjen, kolmannen sektorin kuten ViaDian palvelut</p>	<p>Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä</p> <p>Hissittömien vuokra-asuntojen määrä</p> <p>FCG:n Vihdissä ikäihmisille teettämän kyselyn tulokset, raportti ilmestynyt alkuvuodesta</p> <p>Kuntalaiskysely/kuntabarometri</p> <p>Palveluliikenteen reittien määrä</p> <p>Palveluiden käyttäjämäärät</p> <p>Ikäihmisille suunnatut, palveluiden käyttöä ja toimivuutta kartoittavat kyselyt</p>	<p>Kotona asuvia 65-vuotiaita oli vuonna 2022 97,4 % ja 75 vuotta täyttäviä vuonna 2022 vastaavasti 94,8 %. Tulos on hyvällä tasolla.</p> <p>Kaava N194, jossa on osoitettu rakennuspaikka senioriasumista varten, hyväksyttiin kunnanvaltuustossa maaliskuussa 2023. Ydinkeskustaan on lisäksi käynnistynyt kohtuuhintaista vuokra-asuntotuotantoa tuottava rakennushanke.</p> <p>Palveluliikenteellä tehtiin vuonna 2023 yhteensä 1913 matkaa. Matkamäärät ovat olleet laskussa ja vuonna 2023 palveluliikenteellä tehtiin n. 250 matkaa edellistä vuotta vähemmän.</p>

IKÄIHMISTEN HYVINVOINTI

3. Yhteistyön tiivistäminen vapaaehtois-/järjestötoimijoiden kanssa ikäihmisten palveluiden järjestämiseksi

TAVOITE	TOIMENPIDE	VASTUUTAHO	MITTARI	TOTEUMA
<p>Ikäihmisten hyvinvoinnin lisääminen kohdentamalla avustuksia.</p> <p>Järjestöyhteistyön koordinoinnin kehittäminen.</p>	<p>Avustusten myöntämisen perusteissa ikäihmisten hyvinvoinnin kärkiteemojen huomioiminen:</p> <p>Vuosittaiset teemat, joiden pohjalta avustukset on kohdennetaan tiettyihin hyvinvointia edistäviin toimenpiteisiin (esim. mielenterveys- ja päihdepalveluihin, yksinäisyyden ehkäiseminen), kunnanhallituksen kautta (sidottu hyvinvointikertomukseen)</p>	<p>Kunta ja Karviainen yhteistyössä seurakunnan ja järjestöjen kanssa</p> <p>Kunnan hallinto</p>	<p>Avustusten määrät</p> <p>Tapahtumien määrä</p> <p>Järjestöjen ja seurakunnan kokemukset (esim. kyselyjen kautta)</p>	<p>Hyvinvointiavustuksen pääteemoina ikäihmisten osalta ikäihmisten osallisuuden ja arkiaktiivisuuden lisääminen. Vuonna 2023 ei jaettu hyvinvointiavustuksia.</p> <p>ViaDia Länsi-Uusimaa ry:n senioritoiminnassa yli 63-vuotiaita kohdattu yhteensä 13 149 kertaa. Erilaisia vertais- ja harrasteryhmiä sekä tilaisuuksia yhteensä 105. Yli 63-vuotiaiden yhteisöllisyyden kokemus vahvistui 25 % vuoteen 2022 nähden.</p> <p>Vihdin evl-seurakunta postitti 732 ikäihmiselle onnituspaketin. Ruokalippujen avulla syömässä 108. Ikäihmisten päivissä 682 hlö. Maksettuja taksikyytejä käytettiin ikäihmisten päiviin 114.</p>

KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN TULEVAISUUDESSA

Osaamisen ja kulttuurin edistäminen

- Varhaiskasvatus
- Esi- ja perusopetus
- Lukiokoulutus
- Ammatillinen koulutus
- Vapaa sivistystyö
- Taide- ja kulttuuripalvelut
- Kirjastopalvelut
- Nuorisopalvelut
- Liikuntapalvelut

Elinympäristön kehittäminen

- Maapolitiikka
- Kaavoitus ja maankäytön suunnittelu
- Liikenne, joukkoliikenne
- Tieverkkojen rakentaminen ja ylläpito
- Vesihuolto
- Jätehuolto
- Elergiantuotanto ja -jakelu
- Rakennusvalvonta
- Asuntotoimi
- Ympäristönsuojelu ja terveellisen elinympäristön turvaaminen
- Turvallisuudesta ja varautumisesta huolehtiminen

Kunnan elinvoiman edistäminen

- Paikkakunnan vetovoimaisuus
- Vaikeasti työllistyvien tuki: etsivä nuorisotyö, työpajat, työttömyyden pitkittymisen ehkäisy, kaupunginosatyö
- Kotouttaminen
- Elinkeinopolitiikka: yritysneuvonta, kehittämishankkeet, yritystontit, alueen markkinointi, avoin data
- Resurssiviisaat toimintatavat

Paikallisen identiteetin ja demokratian edistäminen

- Monipuoliset osallistumismahdollisuudet
- Paikallinen yhteisöllisyys
- Viestintä ja vuorovaikutus
- Vaalit ja edustuksellinen demokratia
- Kansalaisjärjestöjen toimintamahdollisuudet
- Asukkaiden omaehtoinen toiminta

Mukaeltu Kuntaliiton materiaalista

**”HYVINVOINTI KUULUU
MEILLE KAIKILLE”**

